

Систем за контролу штеточина за јабукасте и коштунасте воћне врсте

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 07.04.2021 Брой: 4/2021

Štetočine u jabučastim vrstama voćaka

Fenološka faza razvika – „bubrenje pupoljaka“ – „mišje uvo“

Štetočina – **Paršav jabuke i kruške** *Venturia inaequalis*; *Venturia pirina*

Šteta

Primarne infekcije izazivaju askospore, koje sazrevaju tokom pucanja pupoljaka. Za njihovo oslobađanje potrebna je vlažnost lista i temperatura iznad 5°C. Simptomi bolesti se pojavljuju nakon 9 dana na

temperaturama između 17 i 23°C. Simptomi na listovima se javljaju već pri pucanju pupoljaka.

Zaštita

Za maksimalno ograničenje primarnih infekcija od askospora, moraju se sprovesti rani preventivni tretmani ovlašćenim fungicidima. Prvo prskanje pre cvetanja je od fenološke faze „pucanje pupoljaka“ do „mišjeg uva“.

Drugo prskanje pre cvetanja je od fenološke faze „zeleni pupoljak“ do „stadijuma dugmeta“.

Štetočina – Vatrene plamenjača *Erwinia amylovora*

Šteta

Bakterija prezimljava u rakovima formiranim na izdancima i stabiljkama drveća. Širi se putem kapljica vode, vetra i mehanički. Patološki proces se najintenzivnije razvija na temperaturama vazduha iznad 18°C i u uslovima visoke atmosferske vlažnosti.

Zaštita

Nakon obaveznog jesenjeg prskanja zasada napadnutih bolešću, mora se sprovesti i rani prolećni tretman zaštitnim sredstvom biljaka (ZSB) koje sadrži bakar.

Štetočina – Voćni crveni pauk *Panonychus ulmi*

Šteta

Sa zagrevanjem vremena i kada prosečne dnevne temperature dostignu 9-10°C, počinje brz embrionalni razvoj. Kod jabuke, izleganje larvi počinje pri pucanju pupoljaka i završava se krajem cvetanja ili neposredno nakon toga. Izležene larve se kreću na prve listove i počinju da se hrane sisanjem biljnih sokova.

Zaštita

Kada se utvrdi 60-80 jaja / 10 cm izdanka, od fenološke faze „bubrenje pupoljaka“ do „mišjeg uva“, vrši se tretman registrovanim zaštitnim sredstvima biljaka koja sadrže parafinsko ulje.

Tokom perioda izleganja jaja koja prezimljavaju, mogu se koristiti hormonski akaricidi.

Štetočina – Kalifornijska štitasta vaš *Diaspidiotus perniciosus*

Šteta

Larve postaju aktivne na prosečnim dnevnim temperaturama od 8-10°C. Tokom ishrane, larve i odrasle ženke uništavaju ćelijske zidove biljnih tkiva. Na mladim izdancima uočavaju se antocijanske izduženo-ovalne pege. Na starijem drvetu vidljive su samo ljuske insekata, ali u dubini drvo počinje da odumire i postepeno menja boju.

Zaštita

Od fenološke faze „bubrenje pupoljaka“ do fenološke faze „zeleni vrh“, za suzbijanje prezimljujućih oblika kalifornijske štitaste vaši, vrši se tretman registrovanim zaštitnim sredstvima biljaka koja sadrže parafinsko ulje.

Štetočina – **Kruškina buva** *Cacopsylla pyri*

Šteta

Buve se pojavljuju na temperaturama iznad 2.5 °C i počinju da se hrane. Polazu jaja na 8-10°C na osnovu kratkih izdanaka, pupoljaka i na kori. Odrasli i larve sišu sok iz pupoljaka i izdanaka krušaka. Šteta dovodi do slabljenja i nerazvijenosti pupoljaka.

Zaštita

Hemijska zaštita se sprovodi kada temperature ostanu iznad 5°C i kada se prekorači ekonomski prag štete (EPS) – za odrasle i larve 2-3 jedinke na 100 pupoljaka, koristeći ovlašćene insekticide.

Štetočina – **Cvetni pipak jabuke** *Anthonomus pomorum*

Šteta

Odrasli napuštaju mesta prezimljavanja pre bubrenja pupoljaka na prosečnoj dnevnoj temperaturi iznad 8°C.

Hrane se cvetnim pupoljcima i rede lisnim pupoljcima. Polazu jaja u cvetne pupoljke neposredno pre cvetanja.

Zaštita

Hemijska zaštita je usmerena protiv odraslih tokom perioda ishrane do početka polaganja jaja, kada se utvrde gustine iznad registrovanih ekonomskih pragova štete: 4-6 buba po stabilu ili 15% oštećenih pupoljaka.

Štetočine u koštičavim vrstama voćaka

Fenološka faza razvića – „bubrenje pupoljaka–pucanje pupoljaka“ – „cvetanje“

Štetočina – Rupičaste pegavosti lista genera *Stigmina*, *Pseudomonas*, *Xanthomonas*

Šteta

Pri visokoj vlažnosti i temperaturama iznad 3°C, na površini zaraženih delova formiraju se konidije, koje izazivaju primarne infekcije. Na mladim, rastućim listovima pojavljuju se male ljubičaste tačkice, koje se razvijaju u male zaobljene pege. Tkivo u centru pega postaje nekrotično i ispada. Ljubičaste tačkice, koje se šire, formiraju se i na izdancima.

Zaštita

Svaki značajan talas infekcije nastaje nakon dugotrajnih kišnih perioda.

Rani prolećni tretman se sprovodi neposredno „pre bubrenja pupoljaka“ i pri „bubrenju pupoljaka“.

Preventivno prskanje pre cvetanja se sprovodi u fenološkoj fazi „beli pupoljak“.

Štetočina – Uvenueće cvetova (rana monilioza) *Monilinia laxa*

Šteta

Uzročnik bolesti je „hladno-ljubiva“ gljiva. Formira nove spore čak i zimi, u danima sa temperaturama iznad 0°C i u prisustvu vlage. Stvara se visok infektivni pritisak, koji može dovesti do masovnih infekcija tokom cvetanja.

Zaštita

Rani prolećni tretman se sprovodi u fenološkoj fazi „bubrenje pupoljaka“.

U proleće, tretmani se sprovode po sledećoj šemi:

1. prskanje – fenološka faza „cvetni pupoljak“. 2. prskanje – fenološka faza „početak cvetanja“.

Štetočina – Kovrdžavost lista breskve *Taphrina deformans*

Šteta